

Webinar 09-02-2021 – vragen & antwoorden

Datum: 24 februari 2021

Versie: 1.0

Rubrieken

1. Algemene vragen over het nieuwe woonplaatsbeginsel	2
2. Vragen over het gebruik van de BRP	5
3. Toepassing woonplaatsbeginsel bij ambulante en verblijfszorg	8
4. Uitvoeren van het stappenplan	10
5. Overdracht jeugdigen tussen gemeenten	12
6. Vragen over het convenant dat gemeenten sluiten	14
7. Toepassing woonplaatsbeginsel in relatie tot pleegzorg	15
8. Toepassing woonplaatsbeginsel als jeugdige 18 jaar of ouder is	16
9. Contractering en zorgcontinuïteit (art. 10.1)	17
10. Bijzondere instellingen voor verblijfszorg	18
11. Rol van aanbieders en gecertificeerde instellingen (GI)	19
12. Rol van softwareleveranciers	21
13. Communicatie en vervolgbijeenkomsten	22

1. Algemene vragen over het nieuwe woonplaatsbeginsel

- a. Wat zijn mogelijke factoren die ertoe kunnen leiden dat de ingangsdatum van het woonplaatsbeginsel opnieuw wordt uitgesteld?

Antwoord: op 20 mei 2020 is er besloten om de implementatie van de Wet wijziging woonplaatsbeginsel met een jaar uit te stellen. Gezien de coronacrisis was het onverantwoord om de Wet wijziging woonplaatsbeginsel te implementeren per 1 januari 2021. Het jaar uitstel heeft de betrokken partijen bij de implementatie van de Wet wijziging woonplaatsbeginsel een jaar extra gegeven voor de voorbereiding. We liggen op schema om de wet per 1 januari 2022 te implementeren en zien op het moment geen factoren die tot uitstel kunnen leiden.

- b. Er is toch een implementatietool beschikbaar gesteld? Wordt deze nog aangeboden? En is deze gratis, of voldoet de tool van vorig jaar nog?

Antwoord: We vermoeden dat deze vraag betrekking heeft op de 'migratievoorziening' waar in 2019 sprake van was. Met deze tool zouden gemeenten en zorgaanbieders geautomatiseerd een antwoord krijgen op de vraag welke gemeenten voor welke jeugdigen verantwoordelijk worden op de invoeringsdatum van de wetswijziging. Maar er bleek geen juridische grondslag te bestaan om die tool te realiseren. In plaats daarvan is er een stappenplan ontwikkeld dat is gebaseerd op het raadplegen van de adreshistorie van jeugdigen en hun ouders in de Basisregistratie Personen (BRP). Er komt mogelijk wel een transporttool om de eenmalige gegevensoverdracht tussen gemeenten onderling te ondersteunen.

- c. Geldt het nieuwe woonplaatsbeginsel ook voor jeugdigen met een PGB?

Antwoord: jeugdigen met een PGB vallen onder dezelfde regels.

- d. Waar kunnen gemeenten hun begroting voor jeugdzorg in 2022 op baseren?

Antwoord: gemeenten moeten op dit moment aan de slag met de begroting 2022. Ze zullen rekening moeten houden met mogelijke verschuivingen in het jeugdbudget. Sommige gemeenten krijgen er jeugdigen met verblijfszorg bij, anderen hebben minder jeugdigen met verblijfszorg. Gemeenten hebben input nodig om in te schatten wat de meer- of minderkosten grosso modo zullen zijn. Het CBS heeft vorig jaar een simulatie uitgevoerd door het nieuwe woonplaatsbeginsel toe te passen op de bij hen beschikbare gegevens. Daarmee is te zien welke jeugdigen van de ene naar de andere gemeente verhuizen. De met de jeugdzorggegevens van 2019 uitgevoerde simulatie is hier te vinden. In mei wordt deze simulatie herhaalt met de jeugdzorgcijfers van 2020. De gegevens kunnen niet klakkeloos worden toegepast, daarvoor is het nodig dat gemeenten eerst goed lezen op basis van welke aannames de CBS-simulatie is uitgevoerd (staan ook in het document).

- e. Specifiek: kunnen we ons nog aanmelden voor de praktijkproef woonplaatsbeginsel?

Antwoord: jazeker, dat is nog mogelijk. Meld je aan via ketenbureau@i-sociaaldomein.nl. Houd er wel rekening mee dat de praktijkproef eind maart afgerond moet zijn. Je moet als gemeente dus al bezig zijn met het uitzoeken van je huidige populatie of daar startklaar voor zijn.

- f. Wanneer een gemeente bepaalde zorg zelf niet heeft gecontracteerd, kan deze gemeente continuering van deze zorg dan weigeren als een jeugdige wordt overgedragen?

Antwoord: nee, een ontvangende gemeente is wettelijk verplicht om op z'n minst een vergelijkbaar aanbod te leveren. Zie art 10.1 lid 1 van de Wet wijziging woonplaatsbeginsel.

- g. Wat betekent de wetswijziging voor de compensatieregeling in 2022?

Antwoord: er wordt voor 2022 geen compensatieregeling voogdij/18+ ingericht. Per 1-1-22 wijzigt het woonplaatsbeginsel. Naar aanleiding van deze wijziging wordt het budget voor 2022, door middel van een CBS simulatie, verdeeld o.b.v. het nieuwe woonplaatsbeginsel. Er is in de nieuwe situatie geen sprake meer van de clustering van jeugdigen met verblijfszorg die soms plaatsvindt onder het huidige woonplaatsbeginsel en waarvoor de compensatieregeling voogdij/18+ was ingericht.

Er komt wél een regeling omtrent de afsluiting van de T-2 systematiek. U kunt daar [hier](#) meer over lezen. Door uitstel van de herijking gemeentefonds naar 2023 en de implementatie van het nieuwe woonplaatsbeginsel per 1 januari 2022, moet dit bestand worden geactualiseerd. We zullen in één van de volgende webinars of de nog te organiseren online regioessies nader ingaan op deze systematiek en de relatie met het verdeelmodel.

- h. Wordt de huidige compensatieregeling verlengd?

Antwoord: zie het hierboven bij g gegeven antwoord.

- i. Waarom zouden we ook niet andersom kijken hoeveel jeugdigen we hebben? Dus niet op basis van data uit eigen bestand, maar ook kijkend naar welke gezinshuizen e.d. gevestigd zijn in de woonplaats en daar de gegevens van jeugdigen opvragen. Zodoende is er een dubbele check.

Antwoord: dat kan niet. Er zullen in verblijfsinstellingen met als vestigingsplaats gemeente Y ook jeugdigen verblijven die straks niet meer onder de verantwoordelijkheid van gemeente Y vallen, omdat de herkomstgemeente verantwoordelijk wordt.

- j. Is het privacyvraagstuk van vorig jaar inmiddels uitgezocht?

Antwoord: er is definitief vastgesteld dat er een juridische grondslag is voor gemeenten om de BRP te raadplegen ten behoeve van de te treffen voorbereidingen voor de invoering van het nieuwe woonplaatsbeginsel. Daarover bestaat geen onduidelijk meer. Bij de implementatie stellen we de bescherming van persoonsgegevens voorop. Daar waar nodig, wordt in het proces een Privacy Impact Assessment (PIA) uitgevoerd. Maar er is dus wel een grondslag voor gemeenten om uit te zoeken welke gemeenten voor hun jeugdigen verantwoordelijk worden.

- k. Wat zijn de gevolgen voor gemeenten met hele grote zorginstellingen? Bijv. Groot Emaus Ermelo.

Antwoord: er zijn gemeenten met relatief grote instellingen binnen hun grenzen voor residentiële jeugdzorg. De verwachting is dat een groot deel van de jeugdigen per 1/1/2022 onder een andere gemeente gaat vallen als het nieuwe woonplaatsbeginsel wordt toe-

gepast. Daarin is bepaald dat de herkomstgemeente verantwoordelijk is in plaats van de gemeente waar de instelling is gevestigd.

Voor een grote zorginstelling betekent dit dat ze met meerdere gemeenten te maken krijgen, dus dat voor een deel van hun populatie de zorg bij andere gemeenten gedeclareerd moet worden en ze bij verlenging van de zorg met die nieuwe gemeenten daarover afspraken moeten maken.

I. Komt er weer een stroomdiagram?

Antwoord: er zijn al verschillende stroomdiagrammen in omloop. Vanuit het landelijk project wordt er binnenkort één gepubliceerd in de Groep Woonplaatsbeginsel Jeugd.

2. Vragen over het gebruik van de BRP

- a. Wie is aan zet om te zorgen dat de BRP bijgehouden wordt? Als zorgaanbieder merken we dat hier bij gemeenten wisselend over wordt gedacht.

Antwoord: gemeenten houden persoonsgegevens van burgers (ingezetenen) bij in de BRP. Het is bijzonder dat zorgaanbieders merken dat daar wisselend over wordt gedacht. Dit is namelijk één van de meest duidelijke taken van de gemeenten en staat bekend als uiterst accuraat en zorgvuldig. Er wordt ook toezicht op gehouden. We kunnen ons voorstellen dat er wel eens onduidelijkheid bestaat over de keuze om een jeugdige nog bij de ouders ingeschreven te laten blijven of over te schrijven naar de gemeenten waar hij/zij tijdelijk verblijft in een instelling voor jeugdzorg (zie ook het antwoord op de volgende vraag).

- b. Wat is het omslagpunt voor het veranderen van de inschrijving in de BRP? Bijvoorbeeld twee weken crisisopname?

Antwoord: dat is opgenomen in de wet BRP. In de BRP staat het woonadres van een persoon. Wanneer een persoon voorgoed gaat verblijven in een door de gemeente aangewezen instelling voor de gezondheidszorg, dan moet er sowieso aangifte van verhuizing worden gedaan. Bij een tijdelijk verblijf in een instelling voor gezondheidszorg wordt bekeken waar de persoon naar verwachting voor een half jaar de meeste keren overnacht. Wanneer een persoon naar verwachting langer dan een half jaar in de aangewezen instelling verblijft, is het verplicht om een adreswijziging door te geven bij de gemeente waar die instelling is gevestigd. In het voorbeeld: als het enkel gaat om twee weken crisisopname leidt dit dus niet tot een andere inschrijving in de BRP.

- c. Hoe kan de zorgaanbieder in de BRP kijken?

Antwoord: het is voor een zorgaanbieder niet mogelijk om de BRP rechtstreeks te raadplegen. Dit is voorbehouden aan de verantwoordelijke gemeente.

- d. Hoe staat het met het regelen dat de afdeling jeugd van gemeenten via de afdeling burgerzaken toegang krijgt tot het raadplegen van de BRP (inclusief aanpassen autorisaties)?

Antwoord: raadplegen BRP binnen de gemeente en daarvoor de autorisaties regelen, maakt onderdeel uit van de voorbereidingen. We volgen dit proces in de praktijkproeven. U kunt navraag doen bij een regionaal samenwerkingsverband waar een regiobureau namens de aangesloten gemeenten gegevens opzoekt in de BRP.

- e. Wat doe je met ouders die hun kind niet inschrijven in een gemeente 'waar de tandenborstel staat'?

Antwoord: in principe wordt bij het toepassen van het nieuwe woonplaatsbeginsel alleen gekeken naar het adres van de jeugdige. Dat is zo in de wetswijziging vastgelegd. Het adres van de ouders/gezagsdrager is onder het nieuwe woonplaatsbeginsel niet meer leidend. Voor het uitzoekwerk van de jeugdigen die administratief verhuizen, kan het wel

voorkomen dat men het adres van de jeugdige wil vergelijken met het adres van de ouders (dit is onderdeel van het stappenplan).

Het woonadres in de BRP bevat in veruit de meeste gevallen de correcte informatie want de BRP is hiervoor de betrouwbaarste bron die we hebben. Indien personen bewust onjuiste adresgegevens doorgeven, kan er door de gemeente desgewenst een adresonderzoek worden uitgevoerd. Dit is overigens een algemeen vraagstuk dat zich niet specifiek bij de invoering van het nieuwe woonplaatsbeginsel zal voordoen. Bovendien is de verwachting dat deze situatie niet vaak voorkomt.

- f. Soms wordt een jeugdige niet ingeschreven op het adres van de instelling, maar blijft ingeschreven bij de ouders. Moet je dan kijken naar het daadwerkelijk verblijf en hoe kom je hierachter?

Antwoord: de inschrijving in de BRP is in het nieuwe woonplaatsbeginsel leidend. In dit geval dus de woonplaats van de ouders.

- g. We kennen situaties waar de ouders het gezag hebben en het kind (voor het kunnen ontvangen van toeslagen) weer op hun eigen adres inschrijven terwijl het verblijf doorloopt. Hoe gaan we dat oplossen?

Antwoord: de inschrijving in de BRP is in het nieuwe woonplaatsbeginsel leidend. Als het verblijf doorloopt (zie notitie aansluitend verblijf) dan blijft de gemeente verantwoordelijk waar jeugdige stond ingeschreven voorafgaand aan de startdatum van het verblijf. Dus ook als de ouders het kind ergens anders laten inschrijven.

- h. Wat wanneer er bekend is dat een jeugdige elders verblijft dan de inschrijving BRP? Volgens de Jeugdwet bepaalt de werkelijke verblijfplaats welke gemeente verantwoordelijk is.

Antwoord: onder de Wet wijziging woonplaatsbeginsel is de inschrijving in de BRP leidend. Zie ook de hierboven bij e en f gegeven antwoorden.

- i. Als een kind jeugdzorg ontvangt en de ouders daarna verhuizen naar een andere gemeente en vervolgens een tweede kind uit dat gezin jeugdzorg nodig heeft, zijn dan twee verschillende gemeentes verantwoordelijk voor de zorg voor de kinderen in dat gezin?

Antwoord: ja, dat klopt. Dat geldt zo lang als het verblijfstraject duurt. Zodra een kind na afronding van de verblijfszorg weer thuis komt wonen, is de keten van aansluitend verblijf verbroken en ontstaat een nieuwe uitgangssituatie. Mocht het kind op enig moment weer verblijfszorg nodig hebben, dan is de nieuwe gemeente daar dus voor verantwoordelijk. De regie op de zorglevering aan meerdere kinderen uit één gezin kan uiteraard wel vanuit één punt worden georganiseerd. Daarvoor zijn in de situatie waar deze vraag op is gebaseerd, beide gemeenten verantwoordelijk.

- j. Hoe gaan we om met gescheiden ouders die in twee verschillende gemeenten woonden voorafgaand aan het plaatsen van een jeugdige in een zorginstelling of pleeggezin?

Antwoord: Daar waar het kind ingeschreven stond (BRP) bepaalt welke gemeente verantwoordelijk is. Het kind kan altijd maar bij één van beide ouders ingeschreven staan.

- k. We lopen bij het nagaan van aansluitend verblijf aan tegen jeugdigen die ingeschreven staan op adressen waar inmiddels nieuwbouw is waardoor niet helder is of het ooit om een verblijfslocatie ging op dat adres. Gaat er een overzicht komen van in het verleden bestaande oude verblijfsadressen?

Antwoord: om uit te zoeken waar het zorgtraject met verblijf is gestart, is er een stappenplan opgesteld. Er zal geen separaat overzicht komen van adressen die in het verleden verblijfsadressen vormden, want in dit stappenplan is alleen de meest recente match tussen het adres van de jeugdige en dat van tenminste één van de ouders relevant. Dan is zo'n overzicht dus niet nodig.

- l. Wat gebeurt er als een kind verblijfszorg ontvangt en de ouders verhuizen naar een andere gemeente?

Antwoord: niets, totdat het kind weer thuis komt wonen. Het gaat erom waar het kind laatstelijk verbleef conform BRP voor aaneengesloten verblijf.

- m. Hoe werkt het wpb bij crisis-verblijf? Bij ons duurt dit max 3 maanden en is het wisselend of cliënten daar ingeschreven worden. Wat is hierin leidend? Feitelijke adres of BRP? Als crisis maar 2 weken duurt en voor dit verblijf is een andere gemeente financieel verantwoordelijk, is dit de rompslomp dan waard? Waar ligt dan de grens?

Antwoord: ook in deze situatie is de BRP leidend; de gemeente waar de jeugdige woonde volgens de BRP voor aanvang van het crisis-verblijf is financieel verantwoordelijk. Dat is opgenomen in de wet BRP. In de BRP staat het woonadres van een persoon. Wanneer een persoon voorgoed gaat verblijven in een door de gemeente aangewezen instelling voor de gezondheidszorg dan moet er aangifte van verhuizing worden gedaan. Bij een tijdelijk verblijf in een instelling voor gezondheidszorg wordt bekeken waar de persoon naar verwachting voor een half jaar de meeste keren overnacht. Wanneer een persoon naar verwachting langer dan een half jaar in de aangewezen instelling verblijft, is het verplicht om voor die persoon een adreswijziging door te geven bij de gemeente. In het voorbeeld: als het enkel gaat om twee weken crisisopname leidt dit dus niet tot wijzigingen in de BRP (zie het gegeven antwoord bij vraag b).

3. Toepassing woonplaatsbeginsel bij ambulante en verblijfszorg

- a. Als iemand lang in zorg blijft en verhuist, dan blijft toch de eerste gemeente verantwoordelijk?

Antwoord: dit klopt als het gaat om een zorgtraject met verblijf. Hierbij blijft de gemeente waar de jeugdige woonachtig was volgens de BRP voorafgaand aan de start van de zorg met verblijf verantwoordelijk. Als er uitsluitend sprake is van ambulante jeugdhulp, dan is de gemeente verantwoordelijk waar de jeugdige op dat moment volgens de BRP verblijft. Indien er sprake is van zowel zorg met verblijf als ambulante zorg, dan wordt het complete pakket gezien als zorg met verblijf: de gemeente waar de jeugdige voorafgaand aan de zorg met verblijf woonachtig was volgens de BRP is dan (financieel) verantwoordelijk voor de zorg met verblijf én de ambulante zorg.

- b. Geldt de eerste gemeente alleen voor opname of ook voor ambulante behandeling?

Antwoord: zie het hierboven bij a gegeven antwoord. De gemeente die verblijfszorg financiert is ook verantwoordelijk voor de aanvullende ambulante zorg.

- c. Indien een jeugdige verblijfszorg ontvangt en daarnaast op enig moment ook ambulante jeugdzorg ontvangt, is dan de verblijfszorg leidend voor welke gemeente verantwoordelijk is voor beide vormen van zorg?

Antwoord: ja (zie antwoord op vraag a). Indien er sprake is van zowel zorg met verblijf als ambulante zorg, dan geldt 'de regel' voor zorg met verblijf: De gemeente waar de jeugdige voorafgaand aan de zorg met verblijf woonachtig was, volgens de BRP, is dan (financieel) verantwoordelijk voor de zorg met verblijf én de ambulante zorg.

- d. Wat doen we met de mutaties (nieuwe instroom en beëindigingen lopende zorg) die plaatsvinden in 2021 nadat gemeenten hebben uitgezocht welke jeugdigen per 1/1/2022 moeten worden overgedragen?

Antwoord: Mutaties moeten worden bijgehouden in het basisbestand dat gemeenten hebben aangemaakt toen ze voor de eerste keer voor hun jeugdigen hebben uitgezocht welke gemeenten verantwoordelijk worden. Jeugdigen van wie de zorglevering is beëindigd krijgen de status 'uit zorg' en voor nieuwe instroom moet conform het nieuwe woonplaatsbeginsel vastgesteld worden welke gemeente vanaf 1/1/2022 verantwoordelijk wordt en deze moeten toegevoegd worden aan het bestand met de over te dragen jeugdigen. In het volgende webinar op 24 maart zal dit proces worden toegelicht aan de hand van een stroomschema.

- e. Doen gemeenten het uitzoekwerk van de over te dragen jeugdigen zelf?

Antwoord: de gemeenten zijn vanaf 1 april a.s. in eerste instantie aan zet. In het stappenplan wordt pas in de laatste stap, en alleen wanneer dan noodzakelijk is, de zorgaanbieder en/of GI geconsulteerd. Hoe dat consulteren plaats gaat vinden daarover wordt u nog nader geïnformeerd tijdens het volgende webinar (24 maart).

- f. Ik dacht dat de verantwoordelijke gemeente bij ambulante zorg wijzigt op het moment dat de gezagsdrager in een andere gemeente gaat wonen.

Antwoord: die veronderstelling is correct onder het huidige woonplaatsbeginsel. Bij het nieuwe woonplaatsbeginsel is vanaf 1-1-2021 de woonplaats van de jeugdige in de BRP leidend voor welke gemeente verantwoordelijk is voor ambulante zorg. Als daarnaast verblijfszorg nodig is, dan is dat de gemeente waar de jeugdige woonde, direct voorafgaand aan de start van de verblijfszorg.

- g. Hoe weet je wanneer verblijfsindicatie oorspronkelijk is ingegaan indien de jeugdige al van voor 1-1-2015 (overgang naar gemeente) zorg met verblijf heeft?

Antwoord: dat kan een lastige vraag zijn. Daarvoor heeft een gemeente mogelijk de hulp van de ouders, de zorgaanbieder(s) en/of gecertificeerde instelling nodig. Volgens de CBS-cijfers geldt dit overigens voor een relatief kleine groep jeugdigen en dan vooral bij jeugdigen met pleegzorg. In het geval van pleegzorg die is ingezet op grond van een besluit van de kinderrechter ('dwang') zijn de GI (of pleegzorginstelling) waarschijnlijk een goede informatiebron en als er sprake is van pleegzorg in vrijwillig kader, de ouders.

- h. Stel de gemeente Rotterdam is verantwoordelijk voor een jeugdige die zorg ontvangt in Vught, hoe ziet het traject er dan uit bij bijvoorbeeld een aanvraag voor verlenging?

Antwoord: de aanvraag voor verlenging moet formeel door of onder verantwoordelijkheid van de gemeente Rotterdam worden behandeld. Overleg hierover kan wellicht online plaatsvinden, daar is in het afgelopen jaar (corona) veel ervaring mee opgedaan

4. Uitvoeren van het stappenplan

- a. Hoe kun je zowel de categorie 23-plussers als de groep 18-plussers uit het bestand filteren?

Antwoord: door eerst de 23-plussers door de trechter te halen en vervolgens de 18-plussers (die laatste zullen dan de jeugdigen zijn met een leeftijd tussen de 18 en 23). We zullen dit verduidelijken in een nieuwe versie van het stappenplan.

- b. Wordt er ook ingezoomd op de nieuwe indicaties tussen 1 april en 1 juli en tot aan het einde van het jaar? Hetgeen in het webinar is uitgelegd heeft betrekking op een foto op één moment (peildatum 1 april 2021). De meeste zorgtrajecten die doorlopen worden namelijk in de 2e helft van dit jaar toegewezen.

Antwoord: jazeker, mutaties moeten tot eind 2021 worden bijgehouden. Dus nieuw instromende jeugdigen moeten worden getoetst aan het nieuwe woonplaatsbeginsel en afhankelijk van de uitkomst worden toegevoegd aan de lijst met over te dragen jeugdigen. We komen hier in het volgende webinar (24 maart) op terug (zie ook het antwoord op vraag 3d).

- c. Wat wordt bedoeld met "vergelijk adres jeugdige met adres van de ouders"?

Antwoord: dat is een onderdeel van het stappenplan. Wanneer een gemeente wil achterhalen wanneer de verblijfszorg is gestart, kan hij in de BRP kijken wanneer de jeugdige nog op het zelfde adres als dat van tenminste één van de ouders woonde. Dat kan een sterke indicatie geven (geen zekerheid) dat de jeugdige toen nog thuis woonde. De gemeente neemt vervolgens met die gemeente contact op om te verifiëren of vanuit dat adres de verblijfszorg is gestart.

- d. Wat als de twee gemeentes beide vinden dat ze niet verantwoordelijk zijn?

Antwoord: wanneer twee gemeenten het niet eens zijn dan zijn zij het waarschijnlijk niet eens over wanneer de aaneengesloten periode waarin deze verblijfszorg ontving is gestart. Soms is dit ook lastig te achterhalen (zie het antwoord op vraag 3g). Daarom is het van belang dat gemeenten al op 1 april gaan uitzoeken welke jeugdigen administratief verhuizen naar een andere gemeente. Dan kunnen ze tijdig met de ontvangende gemeenten daarover in gesprek gaan. En is er ook nog voldoende tijd om in de loop van dit jaar nader onderzoek te doen door andere informatiebronnen te raadplegen.

Wanneer ze er desondanks samen niet uitkomen, kunnen ze zich wenden tot een (binnenkort in te stellen) adviescommissie. De verwachting is dat dit in het leeuwendeel van de gevallen tot consensus zal leiden. Wanneer dit niet zo is, kan men zich nog wenden tot de geschillencommissie sociaal domein.

Als de startdatum van het aansluitende verblijf wel bekend is, dan kan met de BRP eenvoudig worden bepaald wat de woonplaats van de jeugdige was, voorafgaand daaraan. Dat kunnen beide gemeenten zelf vaststellen.

In het convenant dat de VNG voor gemeenten heeft opgesteld, met daarin afspraken over het uitzoeken en aan elkaar overdragen van jeugdigen, staat dat de huidige gemeente

verantwoordelijk blijft totdat duidelijk is welke gemeente die verantwoordelijkheid overneemt. Dit biedt zekerheid voor de jeugdige dat de zorg gecontinueerd kan worden en ook voor de zorgaanbieder dat de geleverde zorg betaald wordt. Zie voor meer informatie over dit convenant ook rubriek 12 (vragen over het convenant).

e. Hoe veel tijd gaat het uitzoekwerk kosten per cliënt?

Antwoord: in de Memorie van Toelichting op de Wet wijziging woonplaatsbeginsel is uitgegaan van gemiddeld 2 uur per jeugdige. We zijn dit aan het toetsen in de praktijkproeven die in het eerste kwartaal van dit jaar plaatsvinden.

5. Overdracht jeugdigen tussen gemeenten

- a. Is al duidelijk hoe de migratievoorziening er uitziet? Is dat een applicatie die iedereen beschikbaar krijgt of is hiervoor nog actie vanuit softwareleveranciers nodig?

Antwoord: er komt geen migratievoorziening. We onderzoeken momenteel de mogelijkheid om een 'transporttool' te maken waarmee gemeenten via het GGK onderling gegevens van jeugdigen kunnen uitwisselen. Daarover wordt in het volgende webinar (24 maart) meer informatie gegeven.

- b. Zijn er voorbeeldlijsten die we kunnen gebruiken om e.e.a. op dezelfde wijze te registreren?

Antwoord: we komen met een standaardformat (vaste gegevensset met een bepaalde volgorde) zodat de over te dragen gegevens voor elke gemeente dezelfde inhoud en opbouw hebben. Dat maakt het importeren en exporteren van gegevens uit de verschillende systemen eenvoudiger.

- c. Wat te doen met de lijst die op 1 juli a.s. het resultaat is van het uitzoeken van de huidige populatie?

Antwoord: We kunnen dan per gemeente doorgeven hoeveel jeugdigen ze kunnen verwachten en vanuit welke gemeenten, voor welke vormen van zorg en door welke zorgaanbieders die zorg geleverd wordt. Deze informatie wordt ook gedeeld met de zorgaanbieders zodat zij weten met welke nieuwe gemeenten ze te maken krijgen. Op 1 juli gaat het nog om aantallen, dus geanonimiseerde gegevens, uiterlijk per 1 oktober moet dit op persoonsniveau gebeuren (BSN). Dit proces staat centraal in het volgende webinar (24 maart a.s.).

- d. Hoe dragen we het over? En hoe krijgen we de nieuwe binnen ? Dat kan niet via het berichtenverkeer.

Antwoord: nee, dat kan niet via het berichtenverkeer. Er komt op 24 maart een volgend webinar waar de gegevensoverdracht wordt toegelicht. Dan is ook de handreiking voor dit onderdeel van de transitiefase klaar.

- e. Welke afspraken zijn er gemaakt over de overdracht van gegevens/jeugdigen tussen gemeenten? Per wanneer en hoe?

Antwoord: de globale tijdlijn is:

- uiterlijk op 1 april starten gemeenten met het uitzoeken van hun populatie;
- op 1 juli wisselen ze de over te dragen aantallen uit met andere gemeenten en met zorgaanbieders;
- vanaf 1 juli tot aan het einde van dit jaar houden gemeenten alle mutaties bij; van de nieuwe instroom wordt ook alvast vastgelegd welke gemeente daar in 2022 verantwoordelijk voor wordt;
- vanaf 1 oktober: start van de daadwerkelijke overdracht van gegevens op persoonsniveau; dit dient periodiek voortgezet te worden tot aan het einde van het jaar, zodat

ook de mutaties bijgehouden en doorgegeven worden; een transporttool kan dat proces hopelijk faciliteren.

Hoe die overdracht van gegevens van jeugdigen daadwerkelijk gaat gebeuren, komt in het volgende webinar aan de orde. Daarnaast moet, in elk geval voor een deel van de jeugdigen, ook een warme overdracht plaatsvinden tussen gemeenten.

- f. Het is van belang snel te weten wat gemeenten moeten gaan doen met het samen te stellen bestand. Ik voel weinig urgentie om dat te genereren als er vervolgens geen actie op wordt gezet.

Antwoord: de gegevensoverdracht komt in het volgende webinar, op 24 maart, uitgebreid aan de orde.

- g. Wordt er ook geregeld dat de overdracht gepaard gaat met een goede overdracht naar de huidige zorgaanbieders? Dat er bijvoorbeeld niet al toewijzingen worden ingetrokken of niet verlengd voordat de nieuw verantwoordelijke gemeente een nieuwe toewijzing heeft verstuurd?

Antwoord: om de continuering van zorg te realiseren, moeten alle nieuwe toewijzingen die op 1 januari 2022 ingaan, vóór 1 januari verzonden zijn. We stimuleren gemeenten om ook daadwerkelijk met elkaar af te spreken dat dit in Q4 gebeurt. Zodat de problemen die destijds bij de invoering van de Jeugdwet in 2015 optraden, nu niet worden herhaald. Zorgaanbieders hebben er toen veel werk aan gehad om met een verantwoordelijke gemeente in contact te komen. Een voordeel ten opzichte van toen is dat gemeenten inmiddels ervaring hebben met de uitvoering van hun taken in het kader van de Jeugdwet.

6. Vragen over het convenant dat gemeenten sluiten

- a. Komt het oude convenant m.b.t. het woonplaatsbeginsel te vervallen als het nieuwe convenant is ondertekend?

Antwoord: het 'oude' (huidige) convenant is geldig tot het einde van dit jaar. Dat komt dus per 1-1-2022 te vervallen. Het nieuwe convenant heeft uitsluitend betrekking op het in kaart brengen en overdragen van de huidige populatie jeugdigen die jeugdzorg ontvangt. We gaan er voornamelijk van uit dat de Wet, Memorie van Toelichting, Factsheet 'aansluitend verblijf' en de Ministeriële Regeling die voor de zomer door VWS wordt gepubliceerd, voldoende basis biedt voor het toepassen van het nieuwe woonplaatsbeginsel. En dat aanvullende landelijke afspraken kunnen worden vastgelegd in de iJw-standaarden en de Standaard Administratie Protocollen (SAP). In dat geval is er voor de situatie vanaf 1-1-2022 geen VNG-convenant meer nodig.

- b. Het huidige convenant woonplaatsbeginsel wordt slecht opgevolgd door gemeenten, vooral m.b.t. het punt dat de latende gemeente verantwoordelijk blijft tot de ontvangende gemeente de verantwoordelijkheid overneemt. Worden er maatregelen getroffen om dat in de nieuwe situatie te verbeteren?

Antwoord: een convenant is een onderlinge afspraak tussen gemeenten. Het nieuwe convenant heeft betrekking op het uitzoeken en overdragen van de 'migratiegroep'. Daarvoor is relatief veel tijd beschikbaar en dat komt goed uit bij een eventueel verschil van inzicht over de verantwoordelijkheid van een gemeente. Het doel is om hier in het algemeen in goed overleg uit te komen. Wanneer dit niet lukt, is er een adviescommissie. Daar waar het verschil van inzicht niet middels onderling overleg kan worden opgelost kan deze adviescommissie de doorslag geven. Wanneer ook dat niet tot een oplossing leidt kan de geschillencommissie worden geconsulteerd. Het convenant gaat niet over de werkwijze of gehanteerde termijnen bij de geschillencommissie. Zie ook het gegeven antwoord bij vraag 4d.

7. Toepassing woonplaatsbeginsel in relatie tot pleegzorg

- a. Bij pleeggezinplaatsing verhuist de jeugdige vaak naar een andere gemeente. Wie is dan uiteindelijk verantwoordelijk? Voogd, ouders, pleegzorg?

Antwoord: de gemeente is (financieel) verantwoordelijk voor de zorg die de jeugdige onder de Jeugdwet ontvangt. Bij een pleeggezinplaatsing is er sprake van zorg met verblijf. De gemeente waar de jeugdige, volgens de BRP, voorafgaand aan de plaatsing woonachtig was, is in dit geval verantwoordelijk. Dit staat uiteraard los van de vraag wie of welke organisatie het gezag voert over de jeugdige.

- b. Geldt voor pleegzorg hetzelfde idee rond regie? Als bijvoorbeeld het kind in Vught in pleegzorg zit en straks regie heeft vanuit Rotterdam.

Antwoord: ja er wordt in de toepassing van het woonplaatsbeginsel geen onderscheid gemaakt voor pleegzorg. Het kan wel zijn dat de gemeente regie-afspraken maakt met de gemeente Vught en/of de lokale pleegzorginstelling. Er is sinds vorig jaar veel ervaring opgedaan met het voeren van regie op afstand (online vergaderen, zie ook het antwoord op vraag 3h).

8. Toepassing woonplaatsbeginsel als jeugdige 18 jaar of ouder is

- a. Wat te doen als de jeugdige 18 jaar wordt?

Antwoord: als de jeugdige 18 jaar wordt, is net als nu van belang dat bepaald wordt of hij/zij misschien in aanmerking komt voor verlengde jeugdzorg. Dat wordt met het nieuwe woonplaatsbeginsel niet anders.

- b. Klopt het dat er nu een financiële prikkel komt om bij een jeugdige in verblijf die buiten de eigen gemeente is geplaatst en 18 jaar wordt geen verlengde jeugdhulp toe te kennen maar aan te sturen op een overgang naar een voorziening in het kader van de Wmo?

Antwoord: het is aan de gemeente om haar verantwoordelijkheid serieus te nemen en de best passende zorg toe te kennen. Als dat verlengde jeugdhulp is, moet een gemeente dat blijven verstrekken. Een Wmo-voorziening die vaak aansluit is 'beschermd wonen' (BW). Daarvoor wordt per 1/1/2022 ook een ander woonplaatsbeginsel ingevoerd, waarin staat dat de herkomstgemeente verantwoordelijk is. Dat hoeft niet dezelfde gemeente te zijn die verantwoordelijk is voor de verblijfszorg in het kader van de Jeugdwet maar de verwachting is dat dit in veel gevallen wel zo is. Hiermee wordt een mogelijke perverse prikkel in elk geval deels weggenomen.

- c. Ik werk met dak- en thuisloze jongeren van 18-23 jaar. Woonplaatsbeginsel nu is hetzelfde als de Jeugdwet. Verandert er iets voor deze doelgroep? Veel jongeren maken gebruik van de WMO en een klein percentage van de jeugdwet.

Antwoord: het woonplaatsbeginsel voor Wmo/Beschermd Wonen wordt ook aangepast. Dit is een ander traject (zie antwoord op de vorige vraag).

- d. Wat is de route als een jongere 18 wordt maar wel gebruik maakt van verlengde jeugdzorg? Ik ga ervanuit dat wanneer de zorg overgaat naar de Wmo het dan altijd gaat om de gemeente waar de jongere zelf is ingeschreven.

Antwoord: dat klopt. De gemeente waar de jeugdige is ingeschreven vóór de verhuizing naar een BW-voorziening wordt verantwoordelijk voor die zorg (conform het nog in te voeren nieuwe woonplaatsbeginsel voor BW). Als er sprake is van verlengde jeugdzorg, dan blijft daar de gemeente voor verantwoordelijk die het ook was voor het bereiken van de 18-jarige leeftijd. Het kan zijn dat dit een andere gemeente is.

9. Contractering en zorgcontinuïteit (art. 10.1)

- a. Wat als je geen contract hebt met de nieuwe gemeente?

Antwoord: dan moet je wel iets afspreken met die gemeente. We werken binnen het project momenteel een aantal standaardopties uit.

- b. Als je geen contract hebt, kan het betekenen dat je in de nieuwe regio een andere tarief krijgt hetgeen wellicht niet dekkend is.

Antwoord: volgens artikel 10.1 heeft jeugdige recht op voortzetting van dezelfde jeugdhulp, onder dezelfde voorwaarden en tegen dezelfde tarieven. Wij zijn op dit moment bezig om een aantal standaardopties uit te werken voor het afsluiten van contracten met nieuwe gemeenten/aanbieders.

- c. Ik voorzie enorme problemen met de gelijke condities bij overname van een cliënt. Wij werken met een normentabel waarin we dan telkens nieuwe soorten zorg moeten toevoegen in het berichtenverkeer? Dat lijkt me absoluut niet wenselijk.

Antwoord: de wens is om variatie zoveel mogelijk te beperken en de administratieve lasten zo laag mogelijk te houden, dus wij zullen deze issues meenemen in een voorstel om hier landelijke afspraken over te maken (zie ook het antwoord op de vorige vraag).

- d. Het wordt moeilijk als er gemeenten zijn waarmee je als zorgaanbieder nu geen contractafspraken hebt. Veel systemen zijn daar niet op ingericht en de door deze gemeenten gehanteerde productcodes kunnen onbekend zijn. Moet de nieuwe gemeente contact zoeken met de zorgaanbieder om daar afspraken over te maken?

Antwoord: ja, dat klopt. Zie ook de hiervoor gegeven antwoorden.

- e. Hoe wordt omgegaan met verschillende financieringsvormen tussen verschillende gemeenten?

Antwoord: dit is ook een voorbeeld van een issue, zoals bij de vorige vragen. Momenteel is er een taskforce binnen het project aan de slag om alle relevante issues in kaart te brengen en te voorzien van oplossingsvoorstellen. In mei of juni zijn we van plan om een volledig webinar te besteden aan de vraag wat de invoering van het nieuwe woonplaatsbeginsel voor zorgaanbieders betekent en welke voorbereidingen zij kunnen treffen.

10. Bijzondere instellingen voor verblijfszorg

- a. Wat betekent het woonplaatsbeginsel voor de categorie verblijf DEELTIJD, zoals zorgboerderijen?

Antwoord: de definitie van aansluitend verblijf kunt u teruglezen in de factsheet 'aansluitend verblijf' dat onlangs door het ministerie van VWS is opgesteld.

- b. Vraag: wij nemen moeders met kinderen op in beschermd wonen-voorzieningen en in onze kliniek (ggz). Moeder en kind(eren) worden ingeschreven in de gemeente waar de voorzieningen staan. Als zo'n kind op enig moment jeugdzorg nodig blijkt te hebben, welke gemeente is daar dan voor verantwoordelijk?

Antwoord: wanneer het adres waar moeder en kind(eren) staan ingeschreven een instelling voor (vrouwen)opvang of beschermd wonen betreft, wordt er gekeken naar het adres waar de jeugdige daarvoor woonde om de financieel verantwoordelijke gemeente vast te stellen. Dit wordt expliciet benoemd in de Wet wijziging woonplaatsbeginsel (art. 1.1 lid 2).

- c. Is er met betrekking tot de vraag welke gemeente verantwoordelijk is verschil tussen meerderjarige en minderjarige moeders die met hun kind(eren) verblijven in een instelling voor opvang of beschermd wonen?. Bijvoorbeeld als de moeder opvoedondersteuning nodig heeft.

Antwoord: opvoedondersteuning valt onder de Jeugdwet. De financieel verantwoordelijke gemeente voor opvoedondersteuning wordt onder het nieuwe woonplaatsbeginsel op dezelfde manier bepaald als voor andere vormen van jeugdzorg. Zie het antwoord op de vorige vraag. Omdat de in de wetswijziging genoemde verblijfsinstellingen, alhoewel zelf bekostigd vanuit een andere wet (zoals Wmo of Reglement JJI), voor de Jeugdwet onder 'verblijf' vallen, is de gemeente waar moeder met haar kind(eren) het laatste zelfstandig woonde, verantwoordelijk voor alle zorg in het kader van de Jeugdwet.

- d. Is gezinshuiszorg ook een uitzondering op de Motie Westerveld?

Antwoord: nee, alleen pleegzorg vormt een uitzondering op de motie Westerveld.

- e. Wat is de relatie met de Wvvgz?

Antwoord: de Wet verplichte ggz (Wvvgz) beschermt de rechten van psychiatrische patiënten die te maken hebben met verplichte zorg. De wet maakt het mogelijk om ook buiten het psychiatrisch ziekenhuis verplichte zorg te geven. Wanneer een jeugdige op basis van de Jeugdwet psychische jeugdhulp ontvangt (al dan niet met verblijf), worden haar/zijn rechten onder meer op basis van de Wvvgz beschermd. De financieel verantwoordelijke gemeente wordt echter bepaald aan de hand van de bepalingen in de Wet wijziging woonplaatsbeginsel.

11. Rol van aanbieders en gecertificeerde instellingen (GI)

- a. Hoe kunnen zorginstellingen zich voorbereiden op de invoering van het nieuwe woonplaatsbeginsel?

Antwoord: tot nu toe heeft de focus gelegen op wat gemeenten moeten doen. Bij hen ligt in de voorbereidingen ook het zwaartepunt. Het is de bedoeling om in mei een webinar te organiseren waarin de rol van de zorgaanbieders bij de invoering van het woonplaatsbeginsel centraal staat. Zorgaanbieders (en GI) zouden wel alvast kunnen kijken welke informatie er over hun cliënten is te achterhalen over bijvoorbeeld de startdatum van het (aansluitend) verblijf.

- b. Hoe kunnen zorginstellingen zien in de BRP zien wat het adres van een cliënt is om een gemeente te kunnen benaderen voor een maatwerkcontract?

Antwoord: zorgaanbieders hebben geen toegang tot de BRP en daarvoor ontbreekt ook de juridische grondslag. Ze moeten deze informatie dus van de gemeenten krijgen. Rond 1 juli, als gemeenten de eerste uitzoekslag hebben uitgevoerd, kunnen zorgaanbieders informatie krijgen over met welke gemeenten ze waarschijnlijk in 2022 te maken krijgen.

- c. In Regio Zaanstreek Waterland en Amsterdam Amstelland hebben we bij stap 5 (selectie jeugdigen met verblijfszorg) al de zorgaanbieders nodig. We werken namelijk met producten waaraan de gemeente niet kan zien of er verblijf ingezet wordt of niet.

Antwoord: dit is één van de issues die een kleine taskforce die zich buigt over de uitvoering van het woonplaatsbeginsel en in het bijzonder de contractering van aanbieders in het kader van het recht van jeugdigen op zorgcontinuïteit, heeft geïnventariseerd. Het is belangrijk dat er goede afspraken gemaakt worden over het raadplegen van zorgaanbieders om deze informatie boven water te krijgen. Wanneer en hoe aanbieders hiervoor benaderd worden (i.v.m. privacy en administratieve lasten), wordt nog uitgewerkt. Daar komen we in een webinar in mei of juni van dit jaar op terug.

- d. Wat is de rol van de gecertificeerde instellingen (GI) bij de invoering van het nieuwe woonplaatsbeginsel?

Antwoord: ook deze vraag komt in een later stadium aan de orde. Voor GI geldt deels hetzelfde als wat bij de vorige vraag over de rol van zorgaanbieders is gezegd.

- e. Dien je, als blijkt dat je als zorgaanbieder vanwege het woonplaatsbeginsel één cliënt in Rotterdam hebt, dan ook een contract af te sluiten met gemeente Rotterdam?

Antwoord: ja, ja zult altijd afspraken moeten maken met een gemeente, ongeacht het aantal cliënten. Met behulp van de eerder genoemde Taskforce 'issues zorgcontractering' werken we momenteel een aantal standaardopties uit.

- f. Hoe en wanneer worden zorgaanbieders geïnformeerd over de verantwoordelijke gemeente per 1-1-2022 voor hun huidige populatie?

Antwoord: rond 1 juli worden aanbieders voor het eerst geïnformeerd. En vanaf 1 oktober nogmaals maar dan met BSN, dus op persoonsniveau.

- g. Tip voor zorgaanbieders: wij registreren voor alle nieuwe instroom alvast een tweede regel woonplaatsgegevens (2022). Die kunnen we dan op 1/1/2022 omzetten en de oude verwijderen.

Antwoord: dank voor de tip! Het is mooi dat de gebruikte software dit mogelijk maakt.

12. Rol van softwareleveranciers

- a. Is er ook nagedacht hoe softwareleveranciers het uitzoekproces kunnen ondersteunen?

Antwoord: vanochtend (9 februari) was er een themasessie van het SLO (landelijk overleg leveranciers). Daar hebben we twee workshops over dit onderwerp verzorgd. Op dit manier proberen we de leveranciers ook aan te haken, ook al hebben ze geen rol in de projectorganisatie.

- b. Ik vind het aanhaken van de softwareleveranciers nog matig gezien de vragen die in het SLO gesteld zijn.

Antwoord: we hebben de softwareleveranciers aangespoord om lid te worden van de community en/of de website te raadplegen. Ze kunnen daar ook met hun vragen terecht. Daarnaast kunnen ze hun klanten (gemeenten/zorgaanbieders) benaderen met de vraag of ze iets kunnen betekenen om het uitzoekproces te ondersteunen vanuit de software. Het landelijk projectteam laat het aan de contractpartijen over om hier afspraken met elkaar over te maken.

- c. Komt er vanuit de softwareleverancier mogelijk een script dat we kunnen gebruiken? Zoals vorig jaar is aangegeven?

Antwoord: dat wordt overgelaten aan de partijen zelf. Omdat er verschillende pakketten en systemen worden gebruikt, kunnen we dat niet vanuit het landelijk project faciliteren. Zie ook het antwoord op de vorige vraag. We leveren wel een standaard gegevensset én bijbehorend format op, zodat het uitwisselen van gegevens op uniforme wijze kan gebeuren.

13. Communicatie en vervolgbijeenkomsten

- a. Komt er standaardcommunicatie die gebruikt kan worden voor de uitleg richting ouder(s) verzorger(s) jeugdigen?

Antwoord: jazeker, er is een klankbordgroep met communicatiemedewerkers van gemeenten en aanbieders om landelijke standaard informatie t.b.v. de communicatie te ontwikkelen.

- b. Er moet echt meer ruimte komen om samen vragen (lees: kennis) te delen. Antwoorden op vragen kunnen verschillend geïnterpreteerd worden en weer leiden tot nieuwe vragen. Meer informatie scheelt jullie vast tijd.

Antwoord: deze vraag is niet aan dovemansoren gesteld. We hopen door middel van het organiseren van online regiosessies in mei en juni (en mogelijk ook later nog) de interactie te bevorderen. Daarnaast hebben we al de community (Groep Woonplaatsbeginsel Jeugd-wet) waar er ruimte is voor het stellen van vragen maar ook voor het starten van een discussie. Wie zich (kostenloos) aanmeldt als lid van deze community, krijgt automatisch bericht als er een nieuw item is geplaatst.

- c. Was informatief! Is het misschien een idee weer zoiets te doen over een paar maanden als gemeenten bezig zijn waar wel meer ruimte is voor interactie? Heel fijn zo. Kijk uit naar die over een paar weken.

Antwoord: dat is goed om te horen. We zijn van plan om op meerdere momenten in dit jaar webinars te organiseren maar ook online regiosessies (zie antwoord op de vorige vraag). Vooral tijdens de regiosessies is ruimte voor interactie, omdat we die houden met kleinere groepen.